

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
культурології та інформаційної діяльності
Ю.С. Сабадаш
«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДЗП 1.1.7 Історія світових релігій

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність для першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти

(код та найменування спеціальності)

Спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

Факультет історичний

(назва факультету)

2020–2021 навчальний рік

Робоча програма з вибіркової навчальної дисципліни «Історія світових релігій» для студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти, денної форми навчання.

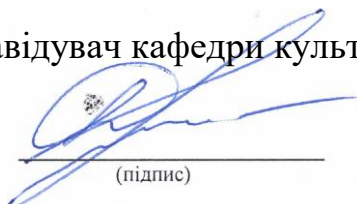
Розробник:

Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2020 року

Завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності

(підпис)

Сабадаш Ю. С.
(прізвище та ініціали)

© Ю.С.Сабадаш 2020 рік
© МДУ, 2020 рік.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS: 3 Денне відділення – 3 Заочне відділення –	ОС Бакалавр	Нормативна	
Модулів – 2 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин: 90 денна - 90 заочна – 90		Рік підготовки	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		16 год.	8 год.
		Семінарські	
		14 год.	4 год.
		Практичні	
		Самостійна робота	
		59	77
		Індивідуальні завдання:	
		1 год	1 год.
Вид контролю			
Залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/60

заочної форм навчання – 60/40

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – розкриття впливу світових релігій на культуру загалом та на досвід і особливості співіснування людини і релігії у суспільстві. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем: релігії як феномену культури, вплив світових релігій на суспільне та особисте життя людини, а також роль світових релігій на формування та розвиток видів мистецтв.

Досягнення означеної мети є можливим шляхом реалізації наступних **завдань**: показати релігію як феномен культури, яка звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу та самореалізації особистості; сприяти формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення щодо свого професійного становлення.

Реалізація поставлених завдань спрямована на сприяння всебічному розвитку студентів як особистостей з високою естетичною культурою, ознайомлення у найбільш концентрованій формі з духовними надбаннями суспільства.

1.3 Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

Знати: загальні проблеми релігії як феномену культури, їх місце в розвитку суспільства; типи і форми культур, основні культурно-історичні центри і регіони, закономірності їх еволюції та функціонування; роль культури, релігії і науки в розвитку цивілізації, їх співвідношення і пов'язані з ними сучасні соціальні, економічні та етичні проблеми; структуру розвитку культури людства, основні культурно-історичні епохи, світові релігії та їх здобутки у матеріальній та духовній сферах, у різних видах мистецтва; різні картини (моделі) світу та місце людини в ньому; норми (релігійні, правові, етичні), які регулюють взаємовідносини людей і ставлення людини до навколишнього середовища; сутність суперечностей, що існують на сучасному етапі розвитку, і кризи існування людини у природі внаслідок порушення рівноваги в ній; важливість вирішення сучасних глобальних релігійних проблем; культурні процеси і явища, сучасні наукові методи їх дослідження на рівні, необхідному для розв'язання практичних завдань у майбутній професійній діяльності.

Вміти: пояснити релігію як феномен культури, її роль у людському житті; способи набуття, збереження і передавання соціального досвіду, базисних культурних цінностей; оцінювати досягнення культури на основі знання історичного контексту їх створення; вести діалог як спосіб виявлення свого розуміння культурних здобутків різних релігій, регіонів, народів і націй та визначити лінію власної поведінки в умовах розмаїття культур; володіти розвинутою культурою мислення, вміти чітко і логічно висловлювати власні думки в усній і письмовій формах; самостійно опановувати нові знання, критично осмислювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі гуманітарних наук, економіки та соціальної практики.

На вивчення курсу відведено 3 кредитів ECTS (90 години), з них аудиторних 30 годин (16 – лекційних, 14 – семінарських), 59 години відводиться на самостійну роботу студентів, 1 година на керівництво самостійною роботою студентів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль I.

Теоретичні аспекти вивчення релігії як феномену культури

Тема 1. Сутнісна характеристика релігії.

Визначення релігії. Детермінація релігії. Елементи та структура релігії. Методи дослідження в релігієзнавстві. Поняття і сутність релігії. Виникнення релігії. Соціальні, гносеологічні та психологічні чинники релігії. Головні функції релігії. Релігія як феномен культури. Багатозначність поняття «культура». Структура культури, її види, форми, основні функції. Матеріальна та духовна культури. Культурна спадщина, культурний ареал, культури універсальності. Світова та національна культури.

Тема 2. Генезис релігії та її історичні форми.

Класифікація релігій. Ранні форми релігії. Національні релігії. Світові релігії. Мистецтво і світові релігії. Культура та релігійна культура в життєдіяльності окремої людини. Основні теорії походження релігії. Типи сучасних релігій. Форми первісних уявлень та культової практики. Релігії ранньокласових суспільств.

Змістовний модуль II.

Еволюція культури та основні етапи розвитку світових релігій

Тема 3. Національні та національно-державні релігії.

Іудаїзм. Релігії Китаю і Японії (Конфуціанство, Даосизм, Синтоїзм). Релігії Індії (Індуїзм, Джайнізм, Сикхізм).

Тема 4. Світова релігія: Буддизм.

Історія виникнення та розвитку Буддизму. Сідхартхі Гаутама – засновник буддизму. Тіпітака – «священна» книга буддистів. Основні напрямки: хінаяна, махаяна, ваджраяна, ламаїзм, дзен-буддизм, чань-буддизм та ін. Місце буддизму у сучасному світі, його вплив на світогляд та мистецтво.

Тема 5. Світова релігія: Християнство.

Історія та виникнення та розвитку Християнства. Біблія – «священна» книга християн. Основні напрямки: католицизм, православ'я, протестантизм. Місце християнства у сучасному світі, його вплив на світогляд та мистецтво.

Тема 6. Світова релігія: Іслам.

Історія виникнення та розвитку Ісламу. Коран – «священна» книга мусульман. Основні напрямки ісламу: сунізм та шиїзм. Місце ісламу у сучасному світі, його вплив на світогляд та мистецтво.

Тема 7. Світові релігії: порівняльний аналіз та перспективи розвитку

Порівняльний аналіз світових релігій. Особливості їх впливу на світобачення, економіку та культурно-мистецький розвиток сучасного світу. Світові релігії і мистецтво. Культура відношення до релігії: толерантність та свобода совісті.

Тема 8. Історія та сучасний стан релігії в Україні.

Церковний рух в Україні в XI-XX ст. Українська греко-католицька церква. Українська автокефальна православна церква. Конституція та основи законодавства України про свободу совісті та релігійні культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I.												
Теоретичні аспекти вивчення релігії як феномену культури												
<i>Тема 1.</i> Сутнісна характеристика релігії.	4	2	2				18	1				17
<i>Тема 2.</i> Генезис релігії та її історичні форми.	4	2	2				2	1	1			
Разом за змістовим модулем 1	8	4	4				20	2	1			
Змістовий модуль II.												
Еволюція культури та основні етапи розвитку світових релігій												
<i>Тема 3.</i> Національні та національно-державні релігії.	4	2	2				2		2			
<i>Тема 4.</i> Світова релігія: Буддизм.	4	2	2				1	1				
<i>Тема 5.</i> Світова релігія: Християнство.	4	2	2				1	1				
<i>Тема 6.</i> Світова релігія: Іслам.	5	2	2		1		1	1				
<i>Тема 7.</i> Світові релігії: порівняльний аналіз та перспективи розвитку	61	2	-			59	64	2	1		1	60
<i>Тема 8.</i> Історія та сучасний стан релігії в Україні.	4	2	2				1	1				
Разом за змістовим модулем II	82	12	10		1	59	70	6	3		1	60
Модуль 2												
ІНДЗ	1				1							
Усього годин	90	16	14		1	59	90	8	4		1	77

5. Теми семінарських занять.

№ з/п	Назва теми	години	
		Ден.	Заоч.
	Всього		-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Сутнісна характеристика релігії	2	
2	Генезис релігії та її історичні форми.	2	1
3	Національні та національно-державні релігії	2	2
4	Світові релігії: буддизм	2	
5	Світові релігії: християнство	2	
6	Світові релігії: іслам	2	
7	Історія та сучасний стан релігій в Україні	2	1
	Всього	14	4

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Класифікація сучасних релігій.	6	7

2	Основні течії у сучасному буддизмі.	6	7
3	Сучасна біблійстика про походження та науковий зміст Біблії.	6	7
4	Основні течії у сучасному християнстві.	6	7
5	Католицька церква в Україні.	5	7
6	Українська греко-католицька церква.	6	7
7	Християнський собор як відображення уявлень про людину і всесвіт у християнському світогляді.	5	7
8	Основні течії у сучасному ісламі.	6	7
9	Конституція та основи законодавства України про свободу совісті та релігійні культу.	6	7
10	Вільнодумство та його роль у розвитку культури.	5	7
11	Нетрадиційні сучасні релігії.	2	7
	Разом	59	77

Самостійна робота над навчальним матеріалом передбачає: опрацювання лекційного матеріалу при підготовці до семінарських занять; перевірку підготовки до індивідуально-дослідної роботи за допомогою контрольних питань; опрацювання теоретичних і практичних питань з навчальної дисципліни.

9. Індивідуальні завдання

Вимоги до виконання письмових робіт

Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи студентів (СРС) та індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

Відповідно до положень КМСОНП, студентам пропонуються до виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу. До таких завдань належать самостійна робота (СРС) та індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), які є невід'ємною формою набуття нових знань та навичок з курсу «Історія світових релігій».

Виконання студентом СРС та ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання СРС та ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами бібліотек (наукової бібліотеки МДУ, Центральної міської бібліотеки м. Маріуполя ім. В. Г. Короленка, електронних та ін.) джерельну базу курсу «Історія світових релігій» відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури.

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми СРС та ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики виконаного завдання). Результати роботи подаються у письмовій роздрукованій формі в окремому файлі.

СРС та ІНДЗ подаються студентом на кафедру після останнього семінарського заняття для перевірки викладачем до складання письмового екзамену.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 12, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Обсяг СРС та ІНДЗ (без врахування додатків) – 4-5 аркушів А4 без урахування титульної сторінки. Текст СРС та ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора. Критерії оцінки:

- змістовність,
- логічність викладення матеріалу,
- самостійність висновків,

- дотримування вимог щодо оформлення тексту.

Текст складається з наступних обов'язкових частин: плану, вступу з аналізом опрацьованих джерел з обраної проблеми, основної частини, що складається з двох-трьох розділів, висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 6 позицій).

На титульній сторінці вказується повна назва закладу вищої освіти. Напрямок письмової роботи: СРС або ІНДЗ з історії стародавньої культури. Тема письмової роботи. Автор: ПІБ студента, курс, спеціальність. Прізвище, ініціали та посада викладача.

Фактичну частину СРС та ІНДЗ становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отримані знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримування діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 7.1:2006).

Теми для виконання самостійної роботи (СРС)

1. Основні свята буддизму.
2. Основні христинські свята.
3. Основні свята в ісламі.
5. Тіпітака як пам'ятка культури.
6. Біблія як пам'ятка культури.
7. Коран як пам'ятка культури.
8. «Священні книги» як феномен культури.
9. Протестантська етика та її вплив на європейську культуру.
10. Класифікація сучасних релігій.
11. Основні течії у сучасному буддизмі.
12. Основні течії у сучасному християнстві.
13. Католицька церква в Україні.
14. Українська греко-католицька церква.
15. Основні течії у сучасному ісламі.
16. Конституція та основи законодавства України про свободу совісті та релігійні культури.
17. Вільнодумство та його роль у розвитку культури

Теми для виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ) (Реферат)

1. Релігійна віра як елемент духовної культури людства.
2. Основні обряди у буддизмі.
3. Християнські обряди (культ ікон, поклоніння хресту, культ мощів, святі місця, культ святих та ін.).
4. Основні обряди в ісламі.
5. Структура культури.
6. Функції культури.
7. Культура і релігія.
8. Положення чоловіка та жінки у буддизмі.
9. Положення чоловіка та жінки в християнстві.
10. Положення чоловіка та жінки в ісламі.
11. Національна культура і світові релігії.
12. Релігійна свідомість, її особливості та роль у формуванні світогляду людини.
13. Буддизм та сучасність.
14. Засновник буддизму: міфологічні уявлення та історичні факти.

15. Християнство та сучасність.
16. Засновник християнства: церковні уявлення та історичні факти.
17. Іслам та сучасність.
18. Засновник ісламу: уявлення та історичні факти.
19. Загадка Апокаліпсису.
20. Сучасне життя та закони шаріату.
21. Вільнодумство Б.Расела.
22. М.Бердяєв як релігійний філософ.
23. Місце та роль православ'я в історії України.
24. Християнський собор як відображення уявлень про людину і всесвіт у християнському світогляді.
25. Роль релігійного письменства та друкарства у становленні української церкви та релігійної свідомості українського народу.
26. Християнська іконографія як вид мистецтва.

10. Методи навчання

Усний виклад навчального матеріалу, лекції, семінари-дискусії, робота в бібліотеці та Інтернет, вивчення і аналіз документів, конспектування та реферування наукової літератури, формування практичних аналітичних та комунікативних навичок під час практичних занять.

11. Критерії оцінювання

Оцінювання ІНДЗ, яке виконується студентом під час практичних занять та самостійної роботи, здійснюється за такими критеріями: актуальність, аргументованість змісту, послідовність та логічність викладеної інформації, оформлення завдання, дотримання студентом термінів виконання.

Практичні, семінарські роботи оцінюються залежно від кількості завдань та обсягу завдання.

12. Засоби оцінювання

Під час вивчення дисципліни «Історія світової культури» застосовується поточний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування семінарських занять; виступи на семінарських заняттях; участь в обговоренні питань з певної теми; виконання практичних завдань; відповіді на запитання викладача; експрес-тестування; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань з окремих питань; участь у науково-практичних заходах із проблем дисципліни.

Підсумковий – залік.

Питання для самоконтролю.

1. Поняття культури.
2. Поняття релігії. Головна ознака релігійності.
3. Релігійна свідомість, її особливості та структура.
4. Релігійний світогляд. Релігія та культура.
5. Релігійні відносини. Культ як синтез релігії та мистецтва.
6. Загальна характеристика релігій світу.
7. Класифікація сучасних релігій.
8. Буддизм. Його виникнення та головні положення віровчення.
9. Релігійна література буддизму про земне життя та міфологічний образ Будди.
10. Тіпітака (Трипітака), її зміст та структура.
11. Головні течії у сучасному буддизмі.
12. Походження християнства: соціально-економічні причини та ідейні джерела.
13. Християнське віровчення. Нікео-Константинопольський символ віри.
14. Християнська канонічна література. Біблія, її зміст та структура.

15. Християнський культ, таїнства та свята.
16. Розколи у християнстві та виникнення головних сучасних конфесій.
17. Християнська мораль та її відображення у заповідях Старого та Нового Заповіту.
18. Православ'я: особливості віровчення, культу та організації.
19. Роль православної церкви в історії України.
20. Католицизм. Особливості догматики, культу та організації.
21. Українська греко-католицька церква.
22. Протестантизм: виникнення та спільні принципи.
23. Ранній протестантизм (лютеранство, кальвінізм, англіканство).
24. Пізній протестантизм (баптизм, п'ятидесятництво, адвентизм, «Свідки Ієгови» та ін.).
25. Іслам, його походження, віровчення та головні принципи.
26. Коран, історія його виникнення, структура та зміст.
27. Головні течії у сучасному ісламі.
28. Поняття свободи совісті.
29. Законодавство України про релігійні культу.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань та вмінь студентів відбувається за наступним розподілом:

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
6	6	6	6	6	6	6	СРС 15 Тести 10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

До інструментально-методичного забезпечення курсу входять опорні конспекти лекцій, підручники та навчальні посібники, монографії, наукові статті, нормативно-правові акти, методичні рекомендації. Під час опанування дисципліни використовуються персональні комп'ютери, ноутбуки, мультимедійний проектор. Студенти для підготовки до практичних занять та індивідуального науково-дослідного завдання використовують мережу Інтернет та програмне забезпечення пакету Microsoft Office, візуальні матеріали.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

Базова

1. Васильев Л.С. История религий Востока: Учебн. пособие для вузов. – М., 1998. – С. 62-75.
2. Гончарук Т.В. Культурологія: навч. посіб. / Т.В. Гончарук. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 213 с.
3. История религии: Учебник / Под общей ред. И.Н. Яблокова. – М., 2002. – С. 205-286.
4. Івашина О.О. Загальна теорія культури: навч. посіб. /О.О.Івашина. – К.: Києво-Могилянська академія, 2008. – 215 с.
5. Історія світової культури: навч. посіб. / кер. авт. кол. Л.Т. Левчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 1999. – 368 с
6. Історія світової культури. Культурні регіони навч. посіб. / кер. авт. кол. Л. Т. Левчук. – 2-ге вид. – К.: Либідь, 1997. – 448 с.
7. Кормич Л.І. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття) : Навчальний посібник / Л.І. Кормич, В.В. Багацький. – Х. : Одіссей, 2002. - 304 с
8. Культурологія: навч. посіб. / за ред. Т. Б. Гриценко. – 3-е вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
9. Культурологія: теорія та історія культури: навч. посіб. /За ред. І.І.Тюрменко, О.Д.Горбула. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 368 с.
10. Морфологія культури : тезаурус / За ред. проф. В. О. Лозового. – Х.: Право, 2007. – 384 с.
11. Поликарпов В.С. История религий: Лекции и хрестоматия. – М., 1997. – С. 116-144.
12. Радугин А.А. Введение в религиоведение: Курс лекций. – М., 1999. – С. 90-95.
13. Релігієзнавство: Підручник / Під ред. В.І. Лубського і В.І. Теремка. – К., 2000. – С. 84-101.

Допоміжна

1. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть / Жан Бодрийяр ; [пер. с фр. и вступ. ст. С. Н. Зенкин]. – М.: Добросвет, 2000. – 387 с.
2. Бодрийяр Ж. Симулякри і симуляції / Ж. Бодрийяр; [пер. з фр. Ховхун В.]. – К. : Основи, 2004. – 230 с.
3. Бронуэн М., Фелицитас Р. Словарь семиотики / М. Бронуэн, Р. Фелицитас.; [пер. с англ.]. – М. : URSS, 2010. – 256 с.
4. Вико Дж. Основания новой науки об общей природе наций. – М., 1994. – С. 377-477
5. Гірц К. Інтерпретація культур. – К., 2001.
6. Гумбрехт Х.-У. Производство присутствия: чего не может передать значение. – М. : НЛЮ, 2006. С. 85-95.
7. Делез Ж., Гваттари Ф. Анти-Эдип : Капитализм и шизофрения / ЖильДелез, Феликс Гваттари ; [пер. с фр. и послесл. Д. Кралечкин ; науч. ред. В. Кузнецов.] – Екатеринбург : У-Фактория, 2007. – 672 с.
8. Деррида Ж. Структура, знак и игра в структуре гуманитарных наук // Деррида Ж. Письмо и различие. – М. : Академический проект, 2000. – С. 352 – 368.
9. Джеймисон Ф. Постмодернізм або Логіка культури пізнього капіталізму /Ф.Джеймисон ; [пер. з англ. Денисюк П.]. – Київ : Курс, 2008. – С.22-76.
10. Кассирер Э. Логика наук о культуре // Кассирер Э. Избранное. Опыт о человеке. – М, 1998. – С.7-140.
11. Лотман Ю. Культура и взрыв – М., 1992, С. 177-190. 26. Лотман Ю. Семиосфера /Ю.М. Лотман. – СПб: Искусство-СПБ, 2000. – 704 с.
12. Ницше Ф. О пользе и вреде истории для жизни /Ницше Ф. Сочинения в 2-х томах. Т.1, М., 1990, С. 158-230

13. Ницше Ф. Рождение трагедии, или эллинство и пессимизм // Ницше Ф. Сочинения в 2-х томах. – Т.1. – М. : Мысль, 1996.- С. 59-71.
14. Радклиф-Браун А. Историческая и функциональная интерпретация культуры и практическое применение антропологии в управлении туземными народами // Антология исследований культуры Т.1. Интерпретации культуры – СПб.: Университетская книга, 1997, С. 633-635.
15. Рансьер Ж. Разделяя чувственное / Ж. Рансьер; [пер. с фр. Лапицкий В., Шестакова А.]. – СПб. : ЕУСПБ, 2007. – С. 5-34, 122-209
16. Уайт Л. Наука о культуре // Антология исследований культуры Т.1. Интерпретации культуры – СПб.: Университетская книга, 1997, С. 141-156.
17. Февр Л. Цивилизация: эволюция слова и группы идей // Февр Л. Бои за историю – М., 1991, С. 239-281.
18. Фрейд З. Тотем и табу. Психология первобытной культуры и религии. – СПб.: Алетейя, 1997. – 222 с.
19. Фрейд З. Я и Оно // Фрейд З. Избранное. – М., 1995. – С. 34-102.
20. Фуко М. Надзирать и наказывать / М. Фуко ; [пер. с фр. В. Наумов; ред. И. Борисова]. – М. : AdMarginem, 1999. – 479 с.
21. Фуко М. Слова и вещи : Археология гуманитарных наук / М. Фуко ; [пер. с фр. В. П. Визгин и Н.С. Автономова]. – СПб : А-сad, 1994. – 406 с.
22. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории. Т.1. – М., 1993., С. 34-106.
23. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию / Умберто Эко ; [пер. с ит. В. Резник, А. Погоняйло]. – СПб : Симпозиум, 2004. – 544 с.
24. Юнг К. Г. Понятие коллективного бессознательного // Юнг К.Г. Структура психики и процесс индивидуации. – М.: Наука, 1996. – С. 10-17.
25. Ясперс К. Смысл и назначение истории: Политиздат, 1991. С. 29-50

Інформаційні ресурси

1. Ресурс з культурології <http://www.countries.ru/library.htm>
2. Culturalstudiescentralresources <http://www.culturalstudies.net/>
3. European Program in Communication and Cultural Studies: <http://www.mediastudieseurope.net>
4. Extensive collection of American Cultural Studies resources
<http://www.georgetown.edu/crossroads/asw/>
5. The University of Iowa Libraries' guide to Cultural studies resources. <http://www.lib.uiowa.edu/>
6. International Association for Communication and Cultural Research (IAMCR):
<http://www.humfak.auc.dk>

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри протокол № ____ від «__» _____ 20__р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача